

Regionfullmäktige

§28

Revisionsberättelse för år 2019

RS200590

Beslut

Regionfullmäktige beslutar att

- lägga revisionsberättelsen för år 2019 till handlingarna

Anteckning

Regionfullmäktiges sekreterare läser upp revisionsberättelsen.

Ärendet

Regionfullmäktiges utsedda revisorer har granskat den verksamhets som bedrivits i styrelsen och nämnderna samt genom utsedda lekmannarevisorer den verksamhet som bedrivits i Hallandstrafiken AB samt Teater Halland AB.

Förslag till beslut

Regionfullmäktige beslutar att

- lägga revisionsberättelsen för år 2019 till handlingarna

Beslutsunderlag

- Revisorernas revisionsberättelse för år 2019, med bilagor

Ordförandes sign

Justerares sign

Utdragsbestyrkande

Regionens revisorer

2020-04-16

Till
Fullmäktige i Region Halland
Org nr 232100 - 0115

Revisionsberättelse för år 2019

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i styrelse, nämnder och genom utsedda lekmannarevisorer/revisorer den verksamhet som bedrivits i regionens företag.

Granskningen har utförts av sakkunniga från PwC som biträder revisorerna.

Styrelse och nämnder ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll och återredovisning till fullmäktige.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper samt att pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionsd i kommunal verksamhet och regionens revisionsreglemente. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan ”Revisorernas redogörelse för år 2019”.

Revisorernas bedömning

Årets resultat innebär att Region Halland lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2019. Årets balanskravsresultat uppgår till 84 mnkr. Regionen hade vid årets början ett negativt balanskravsresultat om 40 mnkr att återställa från år 2018. Årets balanskravsresultat återställer därmed tidigare års negativa balanskravsresultat.

Årsredovisningens återrapportering visar att utfallet inom beslutade fokusområden i huvudsak är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för god ekonomisk hushållning. Av tio fokusområden uppfyller åtta årets målvärden, medan två uppfyller målen delvis.

Vi bedömer sammantaget att styrelse och nämnder har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att styrelsens och nämndernas interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och verksamhetsmål som fullmäktige uppställt.

Uttalande i ansvarsfrågan

Vi tillstyrker att fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för styrelse och nämnder samt de enskilda ledamöterna i dessa organ.

Vi tillstyrker att fullmäktige godkänner regionens årsredovisning för 2019.

Vi åberopar bifogade redogörelse och rapporter.

Jan-Erik Martinsen

Gösta Gustafsson

Lena Olofsdotter

Peter Wesley

Eva Hudin

Tobias Eriksson

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Revisorernas redogörelse

De sakkunnigas rapporter

Granskningsrapporter från lekmannarevisorerna i Hallandstrafiken AB samt Teater Halland AB

Revisionsberättelser från Hallandstrafiken AB samt Teater Halland AB

Revisorernas redogörelse

Styrelse och nämnders ansvarstagande

Region Hallands resultat för år 2019 uppgår till 273 mnkr vilket innebär en förbättring jämfört med föregående år. Resultatförbättringen beror till stor del på en ny kommunal redovisningslag som tillämpas från och med år 2019. Lagen innebär att finansiella instrument som innehas för att generera avkastning eller värdestegring ska värderas till verkligt värde. I årets resultat ingår, som följd av årets positiva värdeutveckling, orealiserade vinster på finansiella placeringar med 190 mnkr. Jämförbara siffror med 2018 visar ett resultat på 93 mnkr inklusive orealiserade finansiella vinster med 110 mnkr. Andra faktorer som påverkat resultatet positivt är ökade riktade statsbidrag samt effekt av kostnadsreducerande åtgärder.

Under 2019 har vi särskilt granskat regionstyrelsens åtgärder för att uppnå en ekonomi i balans inom hälso- och sjukvården. Vi kan konstatera att regionstyrelsen vidtagit aktiva åtgärder efter att den ekonomiska rapporteringen prognostiserade ett underskott för 2019 samt att åtgärdsarbetet gett effekt. Samtidigt är det flera driftnämnder som inte klarar att bedriva sin verksamhet inom tilldelad budgetram, vilket understryker vikten av fortsatt fokus på åtgärder för att uppnå en långsiktig hållbar ekonomi i balans.

Vi har haft återkommande överläggningar med regionstyrelsen och driftnämnderna bland annat med anledning av bristande måluppfyllelse vad gäller god ekonomisk hushållning. Syftet med dessa överläggningar har varit, att som underlag för vår ansvarsprövning, dels fortlöpande följa styrelsens och nämndernas aktiviteter och åtgärder för att förbättra resultatet, dels följa regionstyrelsens uppsikt.

Intern kontroll

Vi har under året granskat regionstyrelsens och nämndernas arbete med intern kontroll. Dels genom fördjupade granskningar i utvalda processer dels igenom den grundläggande granskningen av styrelsens och nämndernas arbete med riskanalys, internkontrollplan och uppföljning. Utifrån granskningarnas iakttagelser är det vår bedömning att arbetet med den interna kontrollen är tillfredsställande.

Övrigt

Vi har under året fortsatt deltagit i nätverkssamverkan med revisorerna i Hallands sex kommuner samt deltagit i samverkan med åtta andra regioner. Inom ramen

för dessa nätverk har vi bland annat haft utbildning och fått omvärldsorientering samt genomfört en gemensam granskning med tre av länets kommuner.

Granskningar 2019

Revisionsarbetet har i huvudsak följt upprättad revisionsplan. Till revisionsberättelsen bifogas de sakkunnigas rapporter, vilka även finns tillgängliga på regionens hemsida.

Förteckning över de sakkunnigas rapporter:

- Granskning av åtgärder för att minska kostnadsökningen inom hälso-och sjukvården
- Granskning av standardiserade vårdförlopp inom cancervården
- Granskning av regionens arbete med regional utveckling
- Granskning av regionens arbete med kris- och katastrofberedskap
- Samverkan kring utskrivningsklara patienter
- Granskning av köptrohet mot ramavtal
- Uppföljning av tidigare granskning av tillgängligheten inom närsjukvården
- Uppföljning av kontroll av legitimationer
- Grundläggande granskning 2019
- Granskning av delårsrapport 2019
- Granskning av årsredovisning 2019

Förutom ovanstående granskningar har vi, för vår egen information och som underlag för vår bedömning, gjort förstudie av sjukhusens verksamhetsområden samt genomfört stickprovskontroller och granskning av räkenskapsmaterial. Vi har även genomfört verksamhetsbesök vid förvaltningar.

Granskning av årsredovisning 2019

Region Halland

Projektledare Rebecca Lindström

Projektmedarbetare Emelie Johansson och Christopher Hansson

Innehållsförteckning

Inledning	3
Iakttagelser och bedömningar	5
Bedömningar utifrån revisionsfrågor	11

Sammanfattning

PwC har på uppdrag av regionens förtroendevalda revisorer granskat regionens årsredovisning för perioden 2019-01-01 – 2019-12-31. Uppdraget ingår som en obligatorisk del av revisionsplanen för år 2019.

Syftet med granskningen är att ge regionens revisorer underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Med utgångspunkt från ställda revisionsfrågor lämnas följande revisionella bedömningar:

Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Regionen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans. Årets balanskravsresultat uppgår till 84 mnkr och återställer därmed tidigare års negativa balanskravsresultat, -40 mnkr.

Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?

Vi bedömer att resultatet är förenligt med de finansiella mål som fullmäktige fastställt i budget 2019.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall inom beslutade fokusområden i huvudsak är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten.

Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måloppfyllelsen för god ekonomisk hushållning för år 2019. Styrelsens bedömning är att regionen uppnår en god ekonomisk hushållning i förhållande till regionfullmäktiges mål. Samtidigt konstateras att den ekonomiska resultatnivån är för låg för att regionen ska anses ha en god ekonomisk hushållning enligt den praxis som råder utifrån att det finansiella resultatet ska uppgå till 2,0 % av summan av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning. Region Halland uppnår 0,8 %. Mot den bakgrunden gör styrelsen bedömningen att målet om en god ekonomisk hushållning delvis uppnås.

Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Avvikelser mot lag och god redovisningssed har påträffats avseende uppbokning av kapitalkostnader för investering i utbyggnad av bredband som inte påbörjats. Noterade fel bedöms dock sammantaget inte vara materiella varför räkenskaperna i allt väsentligt bedöms vara rättvisande.

Inledning

Bakgrund

Revisorerna har enligt 12 kap. 1 § kommunallagen bland annat till uppgift att pröva om räkenskaperna är rättvisande. Inom ramen för denna uppgift bedöms om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lag om kommunal bokföring och redovisning.

Vidare ska revisorerna enligt 12 kap. 2 § kommunallagen bedöma om resultaten i årsredovisningen är förenliga med de mål fullmäktige beslutat. Revisorernas bedömningar ska biläggas årsbokslutet. Detta sker inom ramen för upprättandet av revisionsberättelsen.

Revisionsobjekt är regionstyrelsen som är ansvarig för årsredovisningens upprättande.

Syfte och Revisionsfrågor

Granskningen syftar till att ge revisorerna underlag för sin skriftliga bedömning om årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagens krav och god redovisningssed samt om resultatet är förenligt med de mål fullmäktige beslutat.

Granskningen ska besvara följande revisionsfrågor:

- Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?
- Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?
- Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?

Revisionskriterier

Följande kriterier används i granskningen:

- Kommunallag (KL)
- Lag om kommunal bokföring och redovisning (LKBR)
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer
- Fullmäktiges beslut avseende god ekonomisk hushållning

Avgränsning och metod

Avgränsning och inriktning har skett efter en bedömning av väsentlighet och risk. Till grund för bedömningen ligger bland annat resultatet av tidigare års granskning och förändringar i normgivningen avseende den kommunala redovisningen.

Fel i räkenskaperna betraktas som väsentliga om de är av sådan omfattning eller typ att de, om de varit kända för en välinformerad läsare av årsredovisningen med intressen i regionen, hade påverkat dennes bedömning av regionen. Detta kan

inkludera såväl kvalitativa som kvantitativa fel och varierar mellan regioner och verksamheter.

Granskningen har utförts enligt god revisionsmed med utgångspunkt i utkast "Vägledning för redovisningsrevision i kommuner och landsting" från Sveriges kommunala yrkesrevisorer (SKYREV). Granskningen har skett genom intervjuer, dokumentgranskning och granskning av räkenskapsmaterial.

Vår granskning omfattar inte intern kontroll i system och rutiner som genererar underlag till den finansiella rapporteringen.

Den granskade årsredovisningen fastställdes av regionstyrelsen 2020-04-08 och fullmäktige behandlar årsredovisningen 2020-04-29.

Rapportens innehåll har sakgranskats av regionens redovisningschef.

Iakttagelser och bedömningar

Verksamhetens utfall, finansiering och ekonomiska ställning

Iakttagelser

Förvaltningsberättelse

Den 1 januari 2019 trädde lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) i kraft. Enligt lagen ska förvaltningsberättelsen innehålla följande information¹:

- En översikt över utveckling av regionen verksamhet.
- Upplysningar om viktiga förhållande för resultat och ställning.
- Upplysningar om händelser av väsentlig betydelse för regionen som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut.
- Upplysning om regionens förväntade utveckling.
- Upplysningar om väsentliga personalförhållanden samt sjukfrånvaron.
- Upplysningar om andra förhållanden som är av betydelse för styrning och uppföljning av regionens verksamhet.
- Utvärdering av mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning.
- Utvärdering av regionens ekonomiska ställning.
- Upplysning om årets resultat efter balanskravsjusteringar.

Eftersom regionen ingår i en regionkoncern, ska upplysningarna ovan, utom vad gäller sjukfrånvaron, även omfatta koncernen². Rådet för kommunal redovisning har gett ut rekommendation R15 Förvaltningsberättelse som förtydligar lagens intentioner. Rekommendationen träder i kraft 1 januari 2020. Tidigare tillämpning uppmuntras.

Förvaltningsberättelsen i Region Hallands årsredovisning innehåller ovanstående rubriker, omfattar koncernen och utformningen av förvaltningsberättelsen är anpassad till den nya lagstiftningen.

Förvaltningsberättelsen innehåller en översikt över utvecklingen av regionkoncernens verksamhet. Ett urval av nyckeltal presenteras för fem år i sammandrag.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning. Regionkoncernens resultat för 2019 uppgår till 288 mnkr. I resultatet ingår realiserade finansiella vinster med 190 mnkr. Jämförbara siffror med föregående år visar ett resultat på 105 mnkr inklusive realiserade finansiella vinster med 110 mnkr.

---

¹ LKBR (2018:597), kapitel 11

² LKBR (2018:597), kapitel 11, § 12

Årets resultat för Hallandstrafiken AB uppgår till 15 mnkr, vilket är en förbättring med 3 mnkr jämfört med föregående år.

Regionkoncernen har under år 2019 haft investeringsutgifter på 414 mnkr (fg år 358 mnkr), vilket innebär en ökning med 15 %. Självfinansieringsgraden för investeringar har ökat till 100 %, jämfört med 93 % för år 2018.

Region Hallands nettokostnader för verksamheten i relation till skatteintäkter och statsbidrag uppgår till 99,2 %, vilket är en minskning med 1 % i jämförelse med föregående år. Skatteintäkter och generella statsbidrag har ökat med 4,9 %.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om händelser av väsentlig betydelse för regionkoncernen som inträffat under räkenskapsåret eller efter dess slut samt upplysning om den förväntade utvecklingen ur ett ekonomiskt perspektiv. Information lämnas om beslut att höja skatten från och med 2020 med 58 öre till 11,40 kr. Vidare lämnas information om exempelvis samverkansprojektet med Brigham and Women's hospital, nytt vårdinformationsstöd som ersätter journalsystemet VAS, ny tågdepå samt påverkan på grund av det globala utbrottet av coronavirus.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om väsentliga personalförhållanden samt sjukfrånvaron. Sjukfrånvaron specificeras på lång- och korttidsfrånvaro, män och kvinnor samt åldersindelad. Sjukfrånvaron ligger på samma nivå som föregående år, 5,2 %. Det lämnas också andra personalrelaterade uppgifter så som personalomsättning, bemanningspersonal och framtid.

Förvaltningsberättelsen innehåller en utvärdering av god ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning. Resultatet av god ekonomisk hushållning bedöms under avsnittet *god ekonomisk hushållning* i denna rapport.

Förvaltningsberättelsen innehåller upplysningar om årets resultat efter balanskravsjusteringar. Enligt balanskravsutredningen uppgår årets resultat efter balanskravsjusteringar till 84 mnkr. Regionen hade vid årets början ett negativt balanskravsresultat om 40 mnkr att återställa från år 2018. Årets balanskravsresultat återställer därmed tidigare års negativa balanskravsresultat.

Upplysningar lämnas i förvaltningsberättelsen om privata utförare som inte ingår i regionkoncernen men som är av väsentlig betydelse för bedömningen av regionens verksamhet eller ekonomiska ställning.

Driftredovisning

Utfallet av regionens driftverksamhet redovisas samlat i ett eget avsnitt. Redovisning görs av verksamhetens intäkter och kostnader jämfört med nettoresultat, föregående år och budgetavvikelse. Driftnämnder med negativ budgetavvikelse finns inom Psykiatri (-15 mnkr), Ambulans, Diagnostik och hälsa (-10 mnkr) samt Regionservice (-12 mnkr). Hallands sjukhus samt Närsjukvården redovisar positiv budgetavvikelse med 11 mnkr respektive 2 mnkr.

Regionstyrelsen Hälso- och sjukvårdsfinansiering visar en negativ avvikelse mot budget på 73 mnkr. Ramförstärkningar som erhöles i Mål och budget 2019 inom

Hallands sjukhus och Psykiatrin har finansierats genom att medel har överförts från regionstyrelsens hälso- och sjukvårdsfinansiering, vars resultat har försämrats med 222 mnkr jämfört med föregående år.

Investeringsredovisning

Årets investeringar redovisas samlat i eget avsnitt. Upplysningar om utfallet för större investeringar lämnas. Överensstämmelse med övriga delar i årsredovisningen finns. Nettoinvesteringarna uppgår till 393 mnkr vilket är cirka 145 mnkr lägre än budget men 53 mnkr högre jämfört med föregående år. Årets investeringar består av 163 mnkr i utrustning, 5 mnkr i immateriella tillgångar och 225 mnkr i fastigheter.

Bedömning

Vi bedömer att årsredovisningen i allt väsentligt redogör för utfallet av verksamheten, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen.

Regionen lever upp till kommunallagens krav på en ekonomi i balans för år 2019. Regionens negativa balanskravsresultat från tidigare år återställs genom det positiva balanskravsresultatet för år 2019.

God ekonomisk hushållning

Regionfullmäktige har i mål och budget 2019 beslutat om fokusområden med konkretiserande finansiella mål och verksamhetsmål.

Iakttagelser

Finansiella mål

I årsredovisningen görs en avstämning av fokusområdet för regionens finansiella mål som fastställts i mål och budget 2019. Fokusområdet är:

Minska kostnadsutvecklingstakten för att möjliggöra en långsiktig god ekonomisk hushållning.

Indikatorer	Målvärde	Utfall 2019	Måloppfyllelse
Respektive års resultat ska uppgå till minst 2% av skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning.	>0,1 %	0,8 %	Målet uppfylls
Investeringar ska finansieras med egna medel.	70%	105 %	Målet uppfylls
Soliditeten inkl. ansvarsförbindelsen ska stärkas jämfört med föregående år.	-6,10%	-4,09%	Målet uppfylls

Av redovisningen framgår att samtliga indikatorer är uppfyllda.

Mål för verksamheten

I årsredovisningen görs en uppföljning av de fokusområden som beslutats för regionens verksamhet. Årets fokusområden och utvecklingsområden som stödjer de övergripande, långsiktiga målen har valts ut för att de har förbättringspotential.

Vidare sker en uppföljning avseende de indikatorer som fullmäktige fastställt för varje fokusområde. Av redovisningen nedan framgår bedömningen per fokusområde i färg (grönt uppfylls och orange uppfylls delvis) samt utfall av beslutade indikatorer:

Fokusområden	Ej bedömt	Uppfylls	Uppfylls delvis	Uppfylls ej	Summa
Hög attraktivitet		4			4
Stark konkurrenskraft		2	1		3
Fler i arbete		1			1
Möta fler behov nära patienten					
Sammanhållen vård	2	1			3
Kunskapsstyrning - hjärtsjukvård		4	1	2	7
Digitalisering		2	1		3
Utveckla nya former för regionens kompetensutveckling		1			1
Följa en tydlig transparent process för rekrytering och tillsättning av chefer på alla nivåer.			1	1	2
Totalt	2	15	4	3	24

Fokusområdet "möta fler behov nära patienten" består av utredningsarbete och har ingen indikator kopplat till sig enligt mål och budget 2020. Målvärdet är en gemensam målbild, vilken regionstyrelsen bedömer som uppfylld.

Inom fokusområdet "Kunskapsstyrning (hjärtsjukvård)" är följande indikatorer ej uppfyllda:

- Genomförda första besök inom 90 dagar hjärtsjukvården. Målvärde 66 % och utfall 51,3 %.
- Väntade 90 dagar eller kortare på första besök inom hjärtsjukvård. Målvärde 75 % och utfall 58 %.

Bedömning

Vi bedömer att utfallet är förenligt med fullmäktiges mål för god ekonomisk hushållning i det finansiella perspektivet. Samtliga indikatorer bedöms som uppfyllda.

Vi bedömer, utifrån årsredovisningens återrapportering, att verksamhetens utfall inom beslutade fokusområden i huvudsak är förenligt med fullmäktiges övergripande mål för verksamheten. Av fullmäktiges nio beslutade fokusområden bedöms sju vara uppfyllda. Bedömningen grundar sig på resultatet för, de av fullmäktiges beslutade, indikatorerna inom fokusområdena. Resultatet för år 2019 visar att 15 av 24 indikatorer är uppfyllda, 4 delvis uppfyllda, 3 ej uppfyllda och två bedöms ej.

Styrelsen lämnar en sammanfattande bedömning avseende den samlade måluppfyllelsen för god ekonomisk hushållning för år 2019. Styrelsens bedömning är att regionen uppnår en god ekonomisk hushållning i förhållande till regionfullmäktiges mål. Samtidigt konstateras att den ekonomiska resultatnivån är för låg för att regionen ska anses ha en god ekonomisk hushållning enligt den praxis som råder utifrån att det finansiella resultatet ska uppgå till två procent av summan av skatteintäkter, statsbidrag och utjämning. Region Halland uppnår 0,8 %. Mot den bakgrunden gör styrelsen bedömningen att målet om en god ekonomisk hushållning delvis uppnås.

Rättvisande räkenskaper

lakttagelser

Resultaträkning

Resultaträkningen är uppställd enligt LKBR och omfattar erforderliga noter.

Region Hallands resultat för 2019 uppgår till 273 mnkr. I resultatet ingår orealiserade finansiella vinster med 190 mnkr. Jämförbara siffror med föregående år visar ett resultat på 93 mnkr inklusive orealiserade finansiella vinster med 110 mnkr.

Vid granskning av resultaträkningen har följande noterats:

- Resultatet exklusive orealiserade finansiella vinster uppgår till 84 mnkr, vilket är 72 mnkr bättre än budget. De största överskotten mot budget består av reavinster på pensionsmedel (74 mnkr), statsbidrag läkemedelsförmånen (27 mnkr), kostnads- och intäktsutjämningen (23 mnkr) samt regionkontoret (32 mnkr). Störst underskott redovisar Regionstyrelsens hälso- och sjukhusfinansiering (-73 mnkr).
- Verksamhetens intäkter har under år 2019 ökat med 57 mnkr (3,0 %), vilket till största delen beror på specialdestinerade statsbidrag.
- Verksamhetens kostnader har under år 2019 ökat med 416 mnkr (3,8%). Löner, sociala avgifter och pensionskostnader har ökat med 188 mnkr (3,6 %), läkemedel med 95 mnkr (7,6 %) samt köpt vård med 83 mnkr (4,0 %).

Balansräkning

Balansräkningen är upprättad enligt LKBR och omfattar erforderliga noter.

Balansräkningen redovisar i allt väsentligt regionens tillgångar, avsättningar och skulder per balansdagen.

Vid granskningen av balansräkningen har följande avvikelser noterats:

- Region Halland har antagit en Regional Bredbandsstrategi för Halland 2015–2020 vilken har tagits fram i samverkan med de halländska kommunerna. Där framgår att Region Halland planerar att investera i utbygganden av bredband medan kommunerna förväntas bidra (medfinansiär) till investeringens kapitalkostnader. I bokslutet 2016 resultatfördes kapitalkostnader med 24,5 mnkr avseende en planerad utbyggnad av bredband, för år 2017 resultatfördes ytterligare 6,9 mnkr. Då investeringen inte påbörjats är det en avvikelse från god redovisningssed. Bokförda kapitalkostnader åren 2016 och 2017 innebär att kortfristiga skulder är för högt redovisade med 31,4 mnkr.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är uppställd enligt gällande rekommendation. Den omfattar erforderliga noter. Kassaflödesanalysen överensstämmer med övriga delar av årsredovisningen.

Sammanställda räkenskaper

De sammanställda räkenskaperna är uppställda jämte regionens räkenskaper och omfattar erforderliga noter. Jämförelse har gjorts med närmast föregående räkenskapsår. Uppställningen följer god redovisningssed.

Konsolideringen innefattar samtliga de företag som enligt kraven i RKR R16 Sammanställd redovisning ska ingå. Eliminering av koncerninterna poster har i allt väsentligt utförts.

Redovisningsprinciper

Upplysning om tillämpade redovisningsprinciper lämnas som not i årsredovisningen.

Ändrade principer till följd av anpassning till den nya lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer från RKR som börjat gälla från och med 2019 har inneburit att poster för det närmast föregående året räknats om för att kunna jämföras med räkenskapsårets poster.

Bedömning

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande. Avvikelser mot lag och god redovisningssed har påträffats avseende uppbokning av kapitalkostnader för investering i utbyggnad av bredband som inte påbörjats. Noterade fel bedöms dock sammantaget inte vara materiella varför räkenskaperna i allt väsentligt bedöms vara rättvisande.

Bedömningar utifrån revisionsfrågor

Revisionsfråga	Kommentar	
Lämnar årsredovisningen upplysning om verksamhetens utfall, verksamhetens finansiering och den ekonomiska ställningen?	Uppfyllt	
Är årsredovisningens resultat förenligt med de mål fullmäktige beslutat avseende god ekonomisk hushållning?		
<i>Finansiella mål</i>	Uppfyllt	
<i>Verksamhetsmål</i>	Uppfyllt	
Är räkenskaperna i allt väsentligt rättvisande?	Uppfyllt	

2020-04-08

---

*Uppdragsledare
Kerstin Sikander*

---

*Projektledare
Rebecca Lindström*

Denna rapport har upprättats av Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB (org nr 556029-6740) (PwC) på uppdrag av Region Halland enligt de villkor och under de förutsättningar som framgår av avtal. PwC ansvarar inte utan särskilt åtagande, gentemot annan som tar del av och förlitar sig på hela eller delar av denna rapport.

Till årsstämman i Hallandstrafiken AB
Organisationsnummer 556225-2998

Till Regionfullmäktige i Halland

Granskningsrapport för år 2019

Jag, av Regionfullmäktige utsedd lekmannarevisor, har granskat Hallandstrafiken AB:s verksamhet under räkenskapsåret 2019.

Styrelse och VD ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande bolagsordning, ägardirektiv och beslut samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Lekmannarevisorn ansvarar för att granska verksamhet och intern kontroll samt pröva om verksamheten bedrivits enligt fullmäktiges uppdrag och mål samt de föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet och regionens revisionsreglemente samt utifrån bolagsordning och av Regionfullmäktige/årsstämman fastställt ägardirektiv.

Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Samråd har skett med den auktoriserade revisorn som en del i en samordnad revision.

Jag bedömer sammantaget att bolagets verksamhet har skötts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Jag bedömer att bolagets interna kontroll har varit tillräcklig.

Varberg 2020-03-10

Jan-Erik Martinsen

Av Regionfullmäktige utsedd lekmannarevisor

Till årsstämman i Teater Halland AB
Organisationsnummer 556686-1463

Granskningsrapport 2019

Jag har granskat bolagets verksamhet under räkenskapsåret 2019.

Granskningen har utförts enligt aktiebolagslagen, kommunallagen, regionens revisionsreglemente, god revisionsred i kommunal verksamhet samt av Regionfullmäktige/årsstämman fastställt ägardirektiv. Granskningen har genomförts med den inriktning och omfattning som behövs för att ge rimlig grund för bedömning och prövning.

Samråd har skett med den auktoriserade revisorn som en del i en samordnad revision.

Jag har vid min granskning funnit att bolagets verksamhet sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt samt att bolagets interna kontroll varit tillräcklig

Varberg den 12 mars 2020

Gösta Gustafsson
Av regionfullmäktige utsedd lekmannarevisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Hallandstrafiken AB,
org.nr 556225-2998

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Hallandstrafiken AB för år 2019. Bolagets årsredovisning ingår på sidorna 19-35 i detta dokument.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Hallandstrafiken ABs finansiella ställning per den 31 december 2019 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Vi tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för Hallandstrafiken AB.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Hallandstrafiken AB enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än årsredovisningen och återfinns på sidorna 1-18 samt sidan 38. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna information och vi gör inget uttalande med bestyrkande avseende denna andra information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningen. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om styrelsen och verkställande direktören avser att likvidera bolaget, upphöra med verksamheten eller inte har något realistiskt alternativ till att göra något av detta.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av årsredovisningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisorsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

M RA AB

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Hallandstrafiken AB för år 2019 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Vi tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt god revisions sed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet Revisorns ansvar. Vi är oberoende i förhållande till Hallandstrafiken AB enligt god revisors sed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation, och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Den verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot

eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Vårt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed vårt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisions sed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

En ytterligare beskrivning av vårt ansvar för revisionen av förvaltningen finns på Revisorsinspektionens webbplats: www.revisorsinspektionen.se/revisornsansvar. Denna beskrivning är en del av revisionsberättelsen.

Falkenberg den 20 mars 2020

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Thomas Widarsson
Auktoriserad revisor
Huvudansvarig revisor

Rebecka Alfredsson
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Teater Halland AB

Org.nr 556686-1463

Rapport om årsredovisningen

Uttalanden

Jag har utfört en revision av årsredovisningen för Teater Halland AB för räkenskapsåret 2019.

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Teater Halland ABs finansiella ställning per den 2019-12-31 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Mitt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till Teater Halland AB enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen och verkställande direktören ansvarar även för den interna kontroll som de bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen och verkställande direktören för bedömningen av bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. De upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att avveckla verksamheten.

Revisorns ansvar

Mina mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller mina uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer jag riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror

på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för mina uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar jag mig en förståelse av den del av bolagets interna kontroll som har betydelse för min revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala mig om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar jag lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar jag en slutsats om lämpligheten i att styrelsen och verkställande direktören använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Jag drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om bolagets förmåga att fortsätta verksamheten. Om jag drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste jag i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Mina slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att ett bolag inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar jag den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Jag måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Jag måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som jag identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalanden

Utöver min revision av årsredovisningen har jag även utfört en revision av styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Teater Halland AB för räkenskapsåret 2019 samt av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust.

Jag tillstyrker att bolagsstämman behandlar förlusten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Grund för uttalanden

Jag har utfört revisionen enligt god revisionsred i Sverige. Mitt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Jag är oberoende i förhållande till Teater Halland AB enligt god revisionsred i Sverige och har i övrigt fullgjort mitt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

MO

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust. Vid förslag till utdelning innefattar detta bland annat en bedömning av om utdelningen är försvarlig med hänsyn till de krav som bolagets verksamhetsart, omfattning och risker ställer på storleken av bolagets egna kapital, konsolideringsbehov, likviditet och ställning i övrigt.

Styrelsen ansvarar för bolagets organisation och förvaltningen av bolagets angelägenheter. Detta innefattar bland annat att fortlöpande bedöma bolagets ekonomiska situation och att tillse att bolagets organisation är utformad så att bokföringen, medelsförvaltningen och bolagets ekonomiska angelägenheter i övrigt kontrolleras på ett betryggande sätt. Verkställande direktören ska sköta den löpande förvaltningen enligt styrelsens riktlinjer och anvisningar och bland annat vidta de åtgärder som är nödvändiga för att bolagets bokföring ska fullgöras i överensstämmelse med lag och för att medelsförvaltningen ska skötas på ett betryggande sätt.

Revisorns ansvar

Mitt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed mitt uttalande om ansvarsfrihet, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller
- på något annat sätt handlat i strid med aktiebolagslagen, årsredovisningslagen eller bolagsordningen.

Mitt mål beträffande revisionen av förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust, och därmed mitt uttalande om detta, är att med rimlig grad av säkerhet bedöma om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot bolaget, eller att ett förslag till dispositioner av bolagets vinst eller förlust inte är förenligt med aktiebolagslagen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder jag professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen och förslaget till dispositioner av bolagets vinst eller förlust grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på min professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att jag fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för bolagets situation. Jag går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för mitt uttalande om ansvarsfrihet. Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med aktiebolagslagen.

Varberg den 10 mars 2020

Varbergs Revisionsbyrå AB

Marie Svensson
Auktoriserad revisor